

GRUP DE TREBALL: ESCOLA DEL FUTUR

Autor: Ramon Barlam

Professor d'aula d'acollida i aula oberta de [IIES Quercus](#) de Sant Joan de Vilatorrada.
Co-director del projecte [Espurn@](#) i membre d'[I'EARN pangea](#) i col·laborador del projecte [Lacenet](#).

Presentació de l'exposició

En Ramon, ens presenta el tema al voltant d'una metàfora: **Escola 2.0, una mirada ENOlògica**.

A partir d'unes imatges del món del vi observem l'evolució de les diferents eines i processos que històricament han participat en l'elaboració del vi. Del tap 1.0, al tap 2.0; del celler 1.0, al celler 2.0... La seva metàfora ens fa reflexionar sobre certes eines que s'han quedat en la versió 1.0 i no han arribat a evolucionar cap a la 2.0 (com és el cas de les barraques de vinya, ja que la millora en els sistemes i xarxes de transports les han fet desaparèixer abans d'evolucionar cap a noves versions). Es pot veure que algunes eines (premsat) han passat per diverses fases (1.0, 1.1, 1,2) abans d'arribar a la 2.0.

Després d'aquesta introducció es trasllada la metàfora al camp educatiu: hi ha hagut pissarres 1.0 però això no vol dir que les actuals, digitals, siguin considerades 2.0 si no van acompanyades d'un canvi metodològic. La consideració 1.0 i 2.0 no té per què tenir una lectura cronològica ja que, per exemple, les experiències de Freinet poden considerar-se perfectament 2.0 i el correu electrònic 2.1. La incorporació de *gadgets* tecnològics i dels elements tradicionals, com ara els llibres de text, no impliquen automàticament la qualificació 2.0 si no hi ha un canvi, com diem, metodològic. També hi ha elements, com ara el pupitre, que han sofert una involució (del 2.0 hem passat a l'1.0): els pupitres del s.XIX i XX eren inclinats i facilitaven l'escriptura, cosa que no fan els actuals (encara que siguin de 'colorins' i més 'fashion').

Perquè un projecte educatiu sigui innovador, ha de permetre la participació d'aquests cinc elements:

- Infraestructures: connectivitat, xarxes, tecnologia,...
- Formació: autoformació i treball en xarxa.
- Continguts: wikipèdies, continguts digitals,...
- Eines: eines web 2.0, blocs, moodle, Youtube, Facebook, Slideshare,...
- Metodologies: és el principal element en la innovació. Podem comptar amb els altres quatre elements però si la metodologia no és 2.0, la innovació no podrà donar-se.

Tot té sentit si es fa en xarxa (claustre, grups de treball comarcals o més amplis, etc.). És a dir, que està inclòs en un projecte de centre, consensuat pel claustre, recolzat per l'equip directiu i ajuda els alumnes a assolir unes competències bàsiques. Aquest projecte ha de comptar amb un context favorable que ha de permetre avançar pels camins de la innovació (l'escola 2.0)

Això només és possible si existeix una ACTITUD 2.0

Continuant amb el símil de la metàfora del vi.....

Tot projecte, perquè d'ell en surti un *bon vi*, ha de tenir molt present:

1. Importància del "*terroir*". Un model: [LACENET](#). El coneixement de l'entorn, del terreny. Que té unes característiques que li donen una determinada personalitat. Els aromes de xocolata, de fruits vermells, de canyella ... Que deixi un sabor que persisteixi en el paladar...
2. Rigor professional i formació. Que permet escollir les varietats del raïm més adequades

al terreny, a la climatologia...

3. El treball en equip: assumir riscos. La verema és un moment especial. S'ha de decidir el millor moment en funció de la maduresa del raïm, els sucres, les previsions meteorològiques. Això implica riscos, que es minimitzen amb una bona formació i un treball professional.

4. Encert en la gestió de les *adversitats meteorològiques*.

5. Implicació i actitud: vocació i ànima. El vi que ha estat elaborat amb dedicació, amor... té ànima. I només d'aquesta manera el fa únic.

6. Objectiu: mantenir els petits cellers i mantenir les D.O. L'autonomia del centre, que interactua amb l'entorn immediat (altres centres amb qui comparteix el mateix "*terroir*", conreu de les mateixes varietats del raïm) és el que ens portarà a l'excel·lència dels centres.

El camí de l'escola 2.0, per tant, és aquell que preservant la seva identitat de petit celler, aconsegueix treballar en xarxa i formar part d'una Denominació d'Origen (Penedès, Costers del Segre, Pla de Bages...).

Debat

Proposem donar una visió optimista al debat.

Idees que han sorgit:

- Importància del treball en xarxa; no ens hem de sentir sols.
- Importància del contacte amb les escoles més properes.
- Molt sovint fallen les infraestructures: mala qualitat de les comunicacions, deficiències en les dotacions, etc..
- L'ensenyament és manté gràcies als professors.
- Hi ha escoles dins un context social desfavorable en el que els alumnes no disposen dels mitjans tecnològics.
- Algunes escoles han utilitzat els projectes per millorar les infraestructures però no han canviat les metodologies.
- Algunes escoles utilitzen les eines 2.0 però amb metodologies 1.0
- Fem el mateix que fèiem però d'una forma més atractiva.
- Cal fer coses noves amb formes noves.
- Sempre podem fer alguna cosa més, sempre es pot avançar.
- Per liderar un projecte cal el suport total de l'ED: l'ED ha d'ésser el motor del projecte, l'ànima.
- Cal buscar el suport dels pares i les AMPAS.
- Molt sovint la burocràcia del Departament "crema" als ED amb demandes constants de documentació repetida.
- En aquest país s'ha innovat més quan el context de l'administració era més desfavorables.
- No cal confondre les eines amb la finalitat.
- En falten referents en l'escola pública.
- Cal fomentar la formació entre iguals.
- La tecnologia ens ajudarà a fer les coses més fàcils.
- Innovar no és sinònim de canviar, si no d'innovar.

Cal passar del vi de taula al vi amb D.O.